

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΥΛΙΚΟ ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ (ενδεικτικά)

Δαρλάση Αγγελική, *Το αγόρι στο θεωρείο*, εκδόσεις Μεταίχμιο (προτείνεται για τις δύο τελευταίες τάξεις του δημοτικού).

Δικαίου Ελένη, *Το κοριτσάκι με τα ναυτικά*, εκδόσεις Πατάκη, (προτείνεται για παιδιά από 9-10 ετών και πάνω).

Δικαίου Ελένη, *Ο τελευταίος ήρωας της Σμύρνης*, εκδόσεις Πατάκη (προτείνεται για τις δύο τελευταίες τάξεις του δημοτικού).

Κάντζου Ελπινίκη και Νικολούδη Τριανταφυλλιά, *Τι θα πάρω μαζί μου φεύγοντας*, έκδοση Μουσείο Σχολικής Ζωής και Εκπαίδευσης (για παιδιά από 5-6 ετών και πάνω).

Λαμπρέλλη Λιλή, *Το πέραςμα, Αϊβαλί-Μουτιλήνη, 1922*, εκδόσεις Πατάκη (προτείνεται για τις δύο τελευταίες τάξεις του δημοτικού).

Κονόμος Άννα, Ντανιέλα Σταματιάδη, *Η υπόσχεση*, εκδόσεις Ποταμός (προτείνεται για παιδιά από 6 ετών και πάνω).

Κοντολέον Μάνος, *Ο χαρταετός της Σμύρνης*, εκδόσεις Άγκυρα (προτείνεται για παιδιά από 9 ετών και πάνω).

Μαυρίδου Βάνα, *Μέλη και Μελέκ*, εκδόσεις Διόπτρα (προτείνεται για παιδιά από 8 ετών και πάνω).

Μαμπέτα Ιωάννα, *Αντίο Σμύρνη*, εκδόσεις Μίνωας (προτείνεται για παιδιά 5-6 ετών και πάνω).

Μπομ Ζιλ, *Παλμύρ*, εκδόσεις ΔΙΑΠΛΑΣΗ μετάφραση Αλέξανδρος Πανούσης (υποψήφιο για βραβείο UNICEF 2019) (προτείνεται για το νηπιαγωγείο)

Μπουλώτης Χρήστος, *Το άγαλμα που κρύωνε*, εκδόσεις Πατάκη, (προτείνεται για όλες τις τάξεις του δημοτικού και για το νηπιαγωγείο).

Πέτρου Θανάσης, *1922, Το τέλος ενός ονείρου*, εκδόσεις Ίκαρος (graphic novel), (προτείνεται για τις δύο τελευταίες τάξεις του δημοτικού).

Σβορώνου Ελένη, *Για να ζούμε ενωμένοι, Νίκες και Ήττες μιας Μεγάλης Ιδέας*, εικονογραφημένο βιβλίο γνώσεων για παιδιά, εκδόσεις Μεταίχμιο (προτείνεται για παιδιά από 6 ετών και πάνω).

**Διεύθυνση Π.Ε. Γ' Αθήνας,
Σχολικές Δραστηριότητες Πολιτιστικών Θεμάτων και Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης**

Σέργης Αντώνης, *Το γαλάζιο που μας ενώνει*, εκδόσεις Ψυχογιός (προτείνεται για παιδιά από 9 ετών και πάνω).

Φραγκούλη Φωτεινή, *Το μισό πιθάρι*, εκδόσεις Πατάκη/ πρώτη έκδοση Ελληνικά Γράμματα (προτείνεται για παιδιά από 6 ετών και πάνω). [Βραβείο Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου (2000). Βραβείο Λογοτεχνικού περιοδικού Διαβάζω (2000)].

Ψαραύτη Λίτσα, *Η σπηλιά της γοργόνας*, εκδόσεις Πατάκη (προτείνεται για παιδιά από 10 ετών και πάνω).

Για τις μεγαλύτερες τάξεις προτείνονται και τα κλασικά έργα της ελληνικής λογοτεχνίας, όπως ενδεικτικά:

- *Λωξάντρα*, Μαρία Ιορδανίδου
- *Ματωμένα χώματα*, Διδώ Σωτηρίου
- *Οι νεκροί περιμένουν*, Διδώ Σωτηρίου
- *Αιολική γη*, Ηλίας Βενέζης
- *Γαλήνη*, Ηλίας Βενέζης
- *Μέσα στις φλόγες*, Διδώ Σωτηρίου.

ΝΤΟΚΙΜΑΝΤΕΡ

- Ντοκιμανέρ «Σμύρνη -η καταστροφή μιας κοσμοπολίτικης πόλης» της σκηνοθέτιδας Μαρίας Ηλιού <https://archive.org/details/19001922>
- Ντοκιμανέρ *Μικρασιάτες πρόσφυγες στην Ελλάδα πριν και μετά το 1922-Ιστορικοί Περίπατοι* ΕΡΤ WEB: <https://www.dailymotion.com/video/x6zvvgw5>
- Τέσσερα ημίωρα ντοκιμανέρ σε σενάριο και σκηνοθεσία του Δημήτρη Λουκόπουλου, με τίτλο «Μικρά Ασία... Αναζητώντας Όσα δεν Έσβησε ο Χρόνος» από το Ίδρυμα Μείζονος Ελληνισμού.
[Από την Άσσο στο Αϊβαλί](#)
[Από την Τέω στη Σμύρνη](#)
[Από την Έφεσο στην Ηράκλεια](#)
[Από την Κνίδα στα Μύρα](#)

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

- Παραμύθια της Μικρασίας (αφηγητές Σάσα Βούλγαρη, Κώστας Γάκης, Καλλιόπη Λάδη)-Ίδρυμα Αικατερίνης Λασκαρίδη: μια σειρά ηχητικών αφηγήσεων με στόχο να φέρουν τους ακροατές σε επαφή με τη λαογραφική παράδοση της Μικράς Ασίας, έτσι όπως αυτή μεταφέρθηκε μέσα από την ιστορική πηγή των Μικρασιατικών Χρονικών.

ΨΗΦΙΑΚΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΑ / ΣΕΝΑΡΙΑ

- Ψηφιακό μαθησιακό αντικείμενο από τον Εθνικό Συσσωρευτή Εκπαιδευτικού Περιεχομένου ΦΩΤΟΔΕΝΤΡΟ «Μικρασιατική καταστροφή και πρόσφυγες».

<http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/4034>

(Περιλαμβάνεται υλικό σχετικά με τα ιστορικά γεγονότα μέσα από την ιστοσελίδα του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού, ντοκιμαντέρ από το Ψηφιακό Αρχείο της ΕΡΤ «Από τη Μικρασία χαίρε», φωτογραφικό υλικό και μαρτυρίες (για την εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα μέσα από φωτογραφίες, μαρτυρίες και άλλες πηγές).

- Προτεινόμενο Σενάριο για τα εργαστήρια δεξιοτήτων από το επιμορφωτικό υλικό του ΙΕΠ στη θεματική ενότητα «*Φροντίζω το Περιβάλλον- Παγκόσμια Πολιτιστική Κληρονομιά*» του Ελευθέριου Βέτσιου: <https://drive.google.com/file/d/1Z1uf4da8vvH8BjcAuW4Wz8ci6Y5x3P3/view> (το σενάριο προτείνεται για το Γυμνάσιο, αλλά με κατάλληλη προσαρμογή θα μπορούσε να αξιοποιηθεί και στις μεγαλύτερες τάξεις του δημοτικού).

ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

- <https://video.link/w/glx3d>
- <https://video.link/w/slx3d>
- <https://video.link/w/AJx3d>
- <https://video.link/w/flx3d>
- https://www.lifo.gr/articles/archaeology_articles/123856
- <http://enosivourlioton.gr/?p=1623>
- <https://www.mixanitouxronou.gr/eftisa-sto-stoma-tou-pediou-mou-gia-na-to-xedip-saso-sigklonistikes-martiries-apo-mikrasiates-prosfiges-gia-ton-xerizomo-ke-ton-ra-tsismo>
- <https://thecaller.gr/xronomixani/sigklonistikes-martiries-apo-tin-katastrofi-tis-smirnis-kai-tis-thiriodies/>
- <https://mikrasiatis.gr/tag/%CE%BC%CE%B1%CF%81%CF%84%CF%85%CF%81%CE%AF%CE%B5%CF%82-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%86%CF%8D%CE%B3%CF%89%CE%BD/>

ΑΛΛΟ ΧΡΗΣΙΜΟ ΥΛΙΚΟ

- Αυθεντικό βίντεο από την καταστροφή της Σμύρνης : http://emprosdrama.blogspot.com/2011/06/video_02.html#more
- Αφιέρωμα του αρχείου της ΕΡΤ στη μικρασιατική καταστροφή <https://www.ert.gr/ert-arxeio/mikrasiatiki-katastrofi-aygoystos-1922> (περιλαμβάνει δείγμα από τις φωτογραφικές του συλλογές με στιγμιότυπα από τις πολεμικές επιχειρήσεις στη

**Διεύθυνση Π.Ε. Γ' Αθήνας,
Σχολικές Δραστηριότητες Πολιτιστικών Θεμάτων και Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης**

Μικρά Ασία και τη ζωή των στρατιωτών στο Μικρασιατικό μέτωπο από τη Συλλογή της Γ.Υ.Σ., απεικονίσεις από την άφιξη και την εγκατάσταση των προσφύγων μέσα από τον φακό του φωτορεπόρτερ Πέτρου Πουλίδη, καθώς και εκπομπές από το ραδιοφωνικό αρχείο της ΕΡΤ με αποσπάσματα λογοτεχνικών κειμένων και μαρτυρίες επιζώντων της καταστροφής).

- **Η Σμύρνη κάποτε, μέσα από 77 σπάνιες εικόνες**
<https://www.lifo.gr/team/sansimera/51348>
- **Σμύρνη με τα περίχωρα: Τραγούδια που έγραψαν ιστορία** (από το αρχείο της ΕΡΤ)
<https://archive.ert.gr/97142/>
- **Μια πρόταση για την προσέγγιση των ιστορικών γεγονότων** από τα μικρότερα παιδιά από το ηλεκτρονικό περιοδικό για το βιβλίο και την ανάγνωση bookbook : [Τα χαλικάκια της Ιστορίας](#) (πατήστε πάνω στην πρόταση).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΩΝ

Ενδεικτικός κατάλογος τραγουδιών:
<https://drive.google.com/open?id=1p0fh2h-SHdLc3-032lNB6-MF4nd25GPT>